

Warszawa, dnia 25 lutego 2026 r.

Związek Przemysłu Weterynaryjnego POLPROVET

ul. Puławska 145, 02-715 Warszawa

biuro@polprovet.pl

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30

02-930 Warszawa

sekretariat.dzw@minrol.gov.pl

Dotyczy: projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie dodatkowych środków zwalczania chorób u drobiu (nr wykazu: 258)

Szanowni Państwo,

w imieniu Związku Przemysłu Weterynaryjnego „POLPROVET” („POLPROVET”) przedstawiamy uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem rzekomego pomoru drobiu (nr wykazu: 180).

1. Potrzeba bardziej elastycznego uregulowania procedury weryfikacji skuteczności szczepień

Procedowany obecnie projekt rozporządzenia przewiduje, że mechanizm weryfikacji obowiązkowych programów szczepień oparty będzie o badania laboratoryjne poziomu przeciwciał, które przeprowadzane będą w laboratoriach urzędowych, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (§ 5 ust. 1 i 2 projektu). W sytuacji, w której badanie takie wykaże, że poziom przeciwciał jest niewystarczający do zapewnienia im odporności, powiatowy lekarz weterynarii nakazuje modyfikację programu szczepień (§ 6 projektu).

Projektowane rozwiązania są więc tożsame z obowiązującymi obecnie, przewidzianymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 kwietnia 2025 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem rzekomego pomoru drobiu.

Konsekwencją obowiązujących obecnie regulacji rozporządzenia z 25 kwietnia 2025 r., jest natomiast potencjalny brak realnej możliwości dokonywania takiej oceny w odniesieniu do tych programów, w których niezbędne jest wykorzystanie odmiennych metod weryfikacji. Analogiczny problem będzie występował w przypadku przyjęcia projektowanych rozwiązań w rozporządzeniu, które ma zastąpić obowiązujące obecnie przepisy.

Jednocześnie należy podkreślić, że projektowane przepisy (analogicznie jak przepisy obowiązujące obecnie) przewidują, że elementem opisu programu szczepień jest wskazanie metodologii weryfikacji jego skuteczności (projektowany § 3 ust. 4 pkt 6 lit. e rozporządzenia). Projektowane przepisy w ich obecnym brzmieniu nie pozwalają jednak na dokonywanie weryfikacji skuteczności programów szczepień według tej metodologii, wymuszając badania serologiczne w laboratoriach urzędowych.

Z uwagi na powyższe względy POLPROVET stoi na stanowisku, że dla zapewnienia skuteczności obowiązkowych programów szczepień, konieczne jest przyjęcie regulacji prawnych pozwalających na

dostosowanie metod weryfikacji do konkretnego programu. W ocenie POLPROVET może to zostać osiągnięte poprzez:

- zmianę brzmienia projektowanego § 5 rozporządzenia w następujący sposób:

„§ 5. 1. W zakładach, o których mowa w § 3 ust. 3, nakazuje się systematyczną ocenę skuteczności programu szczepień zgodnie z metodologią zawartą w opisie tego programu, o którym mowa w § 3 ust. 4 pkt 6. Wyniki tej oceny przekazuje się do powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca położenia zakładu z częstotliwością określoną w opisie programu szczepień, ale nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

2. Dokumentację oceny, o której mowa w ust. 1, podmiot prowadzący zakład przechowuje nie krócej niż przez trzy lata od dnia jej wytworzenia.”.

- zmianę brzmienia projektowanego § 6 rozporządzenia w następujący sposób:

„§ 6. Jeżeli wyniki oceny, o której mowa w § 5 ust. 1, wskazują, że program szczepień, o którym mowa w § 3 ust. 4 pkt 6, nie gwarantuje zapewnienia odporności ptaków w zakładzie, w którym jest realizowany albo jeżeli przyjęta metodologia nie gwarantuje uzyskiwania wiarygodnych wyników, powiatowy lekarz weterynarii może nakazać modyfikację tego programu.”.

Powyższe rozwiązania zapewnią z jednej strony możliwość weryfikowania skuteczności programów szczepień zgodnie z przyjętą w opiach tych programów metodologią, a z drugiej strony zachowają możliwość interwencji ze strony Inspekcji Weterynaryjnej w przypadkach, w których jest to niezbędne.

2. Potrzeba wdrożenia realnie egzekwowalnych mechanizmów szczepienia drobiu przydomowego

Zgodnie z projektowanym § 4 ust. 1 rozporządzenia, obowiązkowe szczepienia są prowadzone w zakładach, w których jest utrzymywany drób i które przemieszczają drób lub jaja zniesione przez drób do innych zakładów lub oferują je bezpośrednio do sprzedaży oraz w wylęgarniach drobiu (analogiczny wymóg przewidują przepisy obowiązujące obecnie).

Podkreślenia wymaga, że analiza dotychczasowych ognisk występowania rzekomego pomoru drobiu wskazuje, że wiele z nich nie zostało ujawnionych w stadach komercyjnych (zakładach), ale w stadach przydomowych (zgodnie z opublikowanymi danymi w 2026 r. było już kilkadziesiąt takich przypadków). Nie ulega natomiast wątpliwości, że rozprzestrzenianie się rzekomego pomoru drobiu w stadach niekomercyjnych jest obecnie istotną (jeżeli nie najistotniejszą) przeszkodą w opanowaniu sytuacji epizootycznej związanej z tą chorobą.

Z powyższych względów POLPROVET postuluje o rozszerzenie obowiązkowych szczepień przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu na stada przydomowe i hodowle niekomercyjne. Szczepienia te powinny być wykonywane regularnie, tj. nie rzadziej niż dwa razy do roku. Takie procedury pozwoliłyby skutecznie zwalczyć ND w innych krajach europejskich np. Rumunii.

Niezależnie od powyższego, w celu zapewnienia realnego wykonywania obowiązku szczepień w stadach przydomowych i hodowlach niekomercyjnych, niezbędne jest po pierwsze wdrożenie skutecznego mechanizmu identyfikacji tych stad i gromadzeniu informacji o ich występowaniu przez organy Inspekcji Weterynaryjnej. Obecne brzmienie projektowanych przepisów nie przewiduje natomiast powszechnego obowiązku informowania tych organów o fakcie posiadania przydomowych stad drobiu/hodowli niekomercyjnych (projektowany § 3 ust. 6 rozporządzenia przewiduje jedynie obowiązek informacyjny w przypadku wystąpienia określonych objawów), jak również mechanizmów weryfikacji prawdziwości

i kompletności takich informacji po stronie organów. Dla zapewnienia realizacji obowiązku powszechnych szczepień konieczne jest natomiast zgromadzenia odpowiednich danych o istniejących stadach.

W dalszej kolejności, realizacja obowiązku szczepień stad przydomowych i hodowli niekomercyjnych powinien być na bieżąco weryfikowany przez organy inspekcji – analogicznie, jak ma to miejsce w przypadku zakładów objętych obecnie obowiązkowymi szczepieniami.

3. Umożliwienie wdrażania dedykowanych programów szczepień w stadach poniżej 350 sztuk

Zgodnie z projektowanym 4 ust. 2 rozporządzenia, obowiązkowe szczepienia w zakładach, w których utrzymuje się średniorocznie poniżej 350 sztuk drobiu, przeprowadza się zgodnie z charakterystyką weterynaryjnego produktu leczniczego stosowanego do tego szczepienia (projektowany przepis jest ponownie tożsamy z regulacjami obowiązującymi obecnie). Taka konstrukcja przepisu jest natomiast konsekwencją tego, że tego typu zakładach nie ma obowiązku opracowania i wdrożenia planu bioasekuracji, elementem którego jest program szczepień (zgodnie z projektowanym § 3 ust. 4 rozporządzenia).

POLPROVET wskazuje jednak, że takie ograniczenie w praktyce wyklucza jakąkolwiek elastyczność w wykonywaniu szczepień małych zakładach. Może to natomiast prowadzić do sytuacji, w której podmiot prowadzący zakład nie może zmodyfikować zapisów karty charakterystyki nawet, jeżeli byłoby to obiektywnie korzystne dla zapewnienia skuteczności wykonywanych szczepień. Nie ma on również możliwości dostosowania szczepień do bieżących potrzeb oraz łącznego wykorzystywania kilku szczepionek.

Z powyższych względów POLPROVET postuluje o uzupełnienie projektu o przepis przewidujący możliwość przeprowadzania szczepień przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu w zakładach poniżej 350 sztuk średniorocznie w sposób odmienny niż wynika to z karty charakterystyki szczepionki – pod warunkiem sporządzenia i wdrożenia w tym zakładzie programu szczepień.

W ocenie POLPROVET taka modyfikacja mogłaby polegać na nadaniu następującego brzmienia § 4 ust. 2 rozporządzenia:

„2. W przypadku, gdy w zakładzie, o którym mowa w § 3 ust. 3, utrzymuje się do 350 sztuk drobiu średniorocznie, szczepienie przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu kur i indyków przeprowadza się:

- 1) zgodnie z opisem programu szczepień, o którym mowa w § 3 ust. 4 pkt 6 – pod warunkiem jego dobrowolnego opracowania i wdrożenia w tym zakładzie;
- 2) zgodnie z charakterystyką weterynaryjnego produktu leczniczego stosowanego do tego szczepienia – w pozostałych przypadkach.”.

Z wyrazami szacunku

Radosław Knap
Sekretarz generalny